

[AM2022.12.23V]

Retten i Horsens DOM - 12. oktober 2021 - 4106/2020 - SAV-2020-3100 IO1-765

Erstatningssøgende *Erstatningssøgende* mod Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet uden domsmænd.

Tilkendegivelse af 1. oktober 2020 er modtaget den 1. oktober 2020 *Erstatningssøgende* var i tiden fra den 1. maj 2019 til den 20. maj 2020 anholdt og varetægtsfængslet for flere overtrædelser af straffelovens § 266 samt af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, samt i tiden fra den 21. august 2019 tillige for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1.

Erstatningssøgende blev ved dom af 20. maj 2020 afsagt af Retten i Horsens straffet med fængsel i 1 år for overtrædelserne af blandt andet straffelovens § 266 samt af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, men frifundet for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1.

Erstatningssøgende fremsatte ved brev af 25. maj 2020 fra advokat Lars Thousig krav om erstatning for frihedsberøvelse samt mistet pension, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Statsadvokaten traf den 28. august 2020 afgørelse om ikke at imødekomme erstatningskravet.

Rigsadvokaten traf den 18. september 2020 afgørelse om ikke at ændre statsadvokatens afgørelse.

Påstande

Erstatningssøgende har, i overensstemmelse med sin korrigerede påstand, fremsat krav om erstatning på 266.743,00 kr., subsidiært et af retten fastsat mindre beløb.

Erstatningskravet er opgjort således:

20+120 påbegyndte døgn å 850 kr.	119.000,00 kr.
Forhøjelse med 50 %, da grov sædelighedssag	59.500,00 kr.
140 døgn å mistet pension	<u>88.243,00 kr.</u>
I alt	266.743,00 kr.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse.

Anklagemyndigheden har ikke bestridt opgørelsen af kravet.

Sagens oplysninger

Erstatningssøgende blev den 1. maj 2019 anholdt og blev ved grundlovsforhør den 2. maj 2019 varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, som følge af begrundet mistanke om flere overtrædelser af straffelovens § 266 samt af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Af rettens kendelse fremgår:

"Af de grunde, der er anført af anklageren, er der begrundet mistanke om, at sigtede er skyldig i de påsigtede forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 266. Under hensyn til, at han er meddelt tilhold mod at kontakte de forurettede, er der endvidere begrundet mistanke om, at han har overtrådt lov om tilhold som påsigtet.

Under hensyn til antallet af sms-beskeder, der uanset de meddelte tilhold er sendt i perioden fra den 5. marts 2019 til den 30. april 2019, samt endvidere i lyset af sigtedes forklaring om, at han mener, at det var forurettede *Person1s* skyld, at han kom i fængsel i Tyskland, og at han aldrig vil stoppe med at forsøge at få hævn over hende, er der bestemte grunde til at frygte, at han på fri fod påny vil fremsætte trusler mod de forurettede.

Betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, er herefter opfyldt."

Landsretten stadfæstede ved kendelse af 3. maj 2019 byrettens afgørelse med følgende begrundelse:

"Sigtede, *Erstatningssøgende*, har under en afhøring hos politiet den 14. februar 2019 erkendt at have fremsendt en række sms-beskeder til *Person1*, hvis indhold var egnet til at fremkalde alvorlig frygt for hendes eller *Person2s* liv eller helbred. Han forklarede under afhøringen endvidere bl.a., at han aldrig ville stoppe med at forsøge at få hævn over hende. Der blive i forbindelse med afhøringen forkyndt et strakstilhold for ham om ikke at opsøge *Person1* og *Person2*.

Herefter og efter indholdet tog den sproglige udformning af de sms'er, der fremgår af sigtelserne, tiltræder landsretten, at der er grundet mistanke om, at sigtede er skyldig i sigtelserne, der alle angår trusler mod *Person1* og/eller *Person2* omfattet af straffelovens § 266 eller overtrædelse af sigtede tilhold om ikke at opsøge dem.

Af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes endvidere, at der er bestemte grunde til at frygte at han på fri fod på ny vil fremsætte trusler mod *Person1* og *Person2*, og at han vil overtræde tilholdene om ikke at opsøge dem.

Landsretten tiltræder herefter, at betingelserne for varetægtsfængsling af sigtede, *Erstatningssøgende*, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, er opfyldt.

Landsretten stadfæster derfor byrettens kendelse."

Ved fristforlængelse den 21. august 2019 blev fængslingsgrundlaget udvidet, idet der blev fundet at være begrundet mistanke om, at erstatningssøgende havde gjort sig skyldig i et tilfælde af overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1. Af rettens kendelse fremgår:

"Det hidtidige mistankegrundlag for forhold 1-44 er fortsat til stede.

Efter forurettedes detaljerede forklaring herunder om, at en nabo råbte gennem væggen er der begrundet mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i voldtægt som påsigtet i forhold 45. Mistanken kan dog ikke betegnes som særligt bestyrket.

Efter forurettedes forklaring herunder om, at hun og sigtede to gange har haft samleje på hotellet, og om, at de forinden forhold 46 havde spist og drukket vin sammen sammenholdt med sigtedes forklaring, er det betænkeligt at anse mistanken om voldtægt som påsigtet i forhold 46 tilstrækkelig begrundet.

Fængslingsgrundlaget med hensyn til sigtelserne i forhold 1-44, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, er fortsat til stede.

Der er endvidere bestemte grunde til at antage, at sigtede på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen vedrørende forhold 45, navnlig ved at påvirke *Person1* og andre med tilknytning til hende.

Betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 og 3, er herefter også opfyldt.

..."

Ved samme fristforlængelse blev der endvidere afsagt kendelse om, at erstatningssøgende skulle underkastes mentalundersøgelse.

Ved kendelse af 22. august 2019 stadfæstede landsretten i henhold til grundene byrettens kendelser om både fortsat varetægtsfængsling og mentalundersøgelse.

Ved dom af 20. maj 2020 blev erstatningssøgende straffet med fængsel i 1 år for blandt andet overtrædelserne af straffelovens § 266 samt af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Erstatningssøgende blev frifundet for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1.

Erstatningssøgende blev løsladt den 20. maj 2020 og har således været anholdt og varetægts fængslet i 385 påbegyndte døgn.

Parterne er enige om, at det kan lægges til grund, at erstatningssøgende på et tidspunkt, i 2020 forud for hovedforhandlingen, til politiet har erkendt sig skyldig i overtrædelserne af straffelovens § 266 samt lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Af breve af 4. juni 2020 og 8. juni 2020 fra Udbetaling Danmark fremgår blandt andet, at erstatningssøgende ikke har fået udbetalt pension i perioden 1. juni 2019 til 19. april 2020, ligesom der fremgår en opgørelse af pensionen i den pågældende periode.

Statsadvokaten traf den 28. august 2020 afgørelse om ikke at imødekomme erstatningskravet og begrundede dette i blandt andet, at den anvendte frihedsberøvelse står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald, således at der ikke, med en overskridelse på 20 dage, foreligger et erstatningsbegrundende misforhold i sagen, ligesom der ej heller fandtes øvrige omstændigheder som kunne føre til erstatning.

Statsadvokatens begrundelse har været gennemgået i sin helhed.

Erstatningssøgende klagede over afgørelsen og anførte blandt andet, at der bør tilkendes erstatning ud fra den omstændighed, at han kunne have været prøveløsladt på i hvert fald 2/3 af straffen på 1 år.

Rigsadvokaten traf den 18. september 2020 afgørelse om ikke at ændre statsadvokatens afgørelse og henviste til statsadvokatens begrundelse.

Forklaringer

Erstatningssøgende har forklaret blandt andet, at han oprindeligt er fra Tyrkiet, men har dansk statsborgerskab. Det var meget belastende for ham at være sigtet for voldtægt, og hvis han var blevet dømt for det, ville han have begået selvmord. Det er det værste, man kan være sigtet for. Han kunne ikke sove om natten, og han kunne ikke nævne for nogen i arresten, at han var sigtet for voldtægt. Her efter sagen er sluttet, og han er frifundet for voldtægt, er han stadig meget påvirket af det, og det er hans familie også.

Han har været i Tyrkiet for at få noget behandling. Han rejste afsted før sommerferien og er kun lige kommet hjem til Danmark igen. Behandlingen har mest bestået i at være sammen med venner og familie for at glemme sagen. Han har ikke været ved psykolog, da han er meget genert. Han har det lidt bedre i dag, men når han kommer til at tænke på sagen, vender det tilbage. Forud for varetægtsfængslingen levede han af sin førtidspension, som han er blevet tilkendt som grundet rygsmærter og delvis lammelse i højre side.

Rettenes begrundelse og afgørelse.

Da *Erstatningssøgende* ved dom af 20. maj 2020 blev straffet med fængsel i 1 år for overtrædelse af blandt andet straffelovens § 266 samt af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, men frifundet for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, skal afgørelse vedrørende påstand om erstatning træffes efter

retsplejelovens § 1018a, stk. 2, hvorefter der kan ydes erstatning selv om betingelserne for at yde erstatning efter stk. 1 ikke er opfyldt, såfremt den under sagen anvendte frihedsberøvelse ikke står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald eller det af andre særlige grunde findes rimeligt.

Vurderingen, af hvorvidt den anvendte frihedsberøvelse står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald, skal foretages i forhold til den idømte straf og ikke i forhold til den forventede afsoningstid ved ordinær prøveløsladelse, jf. U2000.532H og U2000.535H samt til dels U2012.1135H. Det af erstatningssøgende anførte vedrørende retsplejelovens § 762, stk. 3 anførte, kan ikke føre til et andet resultat.

Frihedsberøvelsen af erstatningssøgende har herefter overskredet den idømte fængselsstraf med 20 dage, hvilket svarer til en procentvis overskridelse på 5,48 pct. af den idømte fængselsstraf på 1 år.

På denne baggrund og efter sagens omstændigheder i øvrigt, herunder særligt fængslingsgrundlaget ved grundlovsforhøret den 2. maj 2019, som vedvarende var til stede under hele varetægtsfængslingen, og som erstatningssøgende ved dom af 20. maj 2020 tillige blev dømt for, samt under henvisning til praksis, heriblandt U2013.9350, finder retten efter en samlet vurdering, at den anvendte frihedsberøvelse ikke står i et klart misforhold til den idømte fængselsstraf, hvorfor der ikke er grundlag for at yde erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018a, stk. 2, 1. led.

Den omstændighed, at fængslingsgrundlaget for erstatningssøgende undervejs blev udvidet med en sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, som han ved dommen af 20. maj 2020 senere blev frifundet for, samtidig med at det tidligere grundlag fortsat var til stede, kan efter en samlet vurdering heller ikke begrunde, at der ud fra rimelighedssynspunkter kan tilkendes erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018a, stk. 2, 2. led.

Da der er således ikke grundlag for at tilkende erstatningssøgende erstatning for frihedsberøvelsen, er der heller ikke grundlag for at tilkende erstatning for den i perioden mistede pension, hvorfor retten tager anklagemyndighedens frifindelsespåstand til følge.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes.

Erstatningssøgende skal betale sagens omkostninger.

.....

Vestre Landsrets 16. afdelings DOM - 23. december 2022 - S-2272-21

(dommerne Henrik Bjørnager Nielsen, Claus Rohde og Mads Legaard Toustrup (kst.))

Anklagemyndigheden mod *Erstatningssøgende*, født den juli 1967, (advokat Lars Thousig, Viborg)

Retten i Horsens har den 12. oktober 2021 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 4106/2020).

Påstande

Erstatningssøgende har gentaget sin påstand for byretten om, at der ydes ham 266.743 kr. i godtgørelse og erstatning, subsidiært et mindre beløb.

Beløbet er opgjort som 20+120 påbegyndte døgn á 850 kr. svarende til 119.000 kr., forhøjelse heraf med 50% svarende til 59.500 kr., da der er tale om en grov sædelighedssag og 140 døgn mistet pension med 88.243 kr.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anklagemyndigheden har ikke bestridt den beløbsmæssige opgørelse af kravene. *Erstatningssøgende* har ikke personligt været til stede under ankesagens behandling.

Supplerende oplysninger

Vedrørende Retten i Horsens' dom af 20. maj 2020 fremgår af anklageskrift dateret 7. november 2019, at sagen oprindeligt blev indbragt for retten som en nævningesag.

Af afhøringsrapport af 13. januar 2020 fremgår bl.a., at *Erstatningssøgende* vedrørende en række af trusselsforholdene og forholdene vedrørende overtrædelser af lov om tilhold mv. erkendte sig helt eller delvist skyldig. Det fremgår endvidere, at han nægtede sig skyldig i forhold 14-16, der angik straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, og § 244, stk. 1.

Landsrettens begrundelse og resultat

Sagen angår, om der er grundlag for at yde erstatning efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det, at vurderingen af, om den anvendte frihedsberøvelse står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald, skal ske i forhold til længden af den idømte straf og ikke i forhold til den forventede afsoningstid ved ordinær prøveløsladelse.

Erstatningssøgende har herefter været frihedsberøvet i 20 dage mere end den idømte straf på fængsel i 1 år. Landsretten tiltræder under de foreliggende omstændigheder, at den anvendte frihedsberøvelse ikke står i et sådant misforhold til den idømte straf, at der er grundlag for at yde erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, 1. led.

Varetægtsfængslingen den 1. maj 2019 skete i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, og fængslingsgrundlaget var under hele frihedsberøvelsen frem til hovedforhandlingen forholdene vedrørende overtrædelse af straffelovens § 266 og lov om tilhold mv.

Fængslingsgrundlaget blev den 21. august 2019 udvidet med sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, og *Erstatningssøgende* blev i forbindelse hermed varetægtsfængslet tillige i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Erstatningssøgende blev ved dommen af 20. maj 2020 frifundet for voldtægtsforholdet og for det yderligere voldtægtsforhold, der var rejst tiltale for, og som er forhold, der efter deres art berettiger til en forholdet godtgørelse efter retsplejelovens § 1018 a. Landsretten finder, at *Erstatningssøgende* under de foreliggende omstændigheder har været udsat for en krænkelse, som der ikke er kompenseret for, og at der foreligger særlige grunde, som taler for, at en erstatning må anses for rimelig. Erstatningen kan efter det foreliggende ikke fastsættes med udgangspunkt i praksis vedrørende erstatning til personer, der uforskyldt har været varetægtsfængslet, og som efterfølgende i det hele blev frifundet, jf. herved også Højesterets dom i UfR 2002.1175 H, og landsretten fastsætter herefter erstatningen skønsmæssigt til 40.000 kr., jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, 2. led.

Der er ikke i øvrigt grundlag for at tilkende erstatning, herunder heller ikke for mistet pension.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom ændres, således at *Erstatningssøgende* tilkendes erstatning på 40.000 kr. Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.